

PROTOKOLL
vid tillståndsprövning
2023-04-18
Stockholm

Aktbilaga 10
Mål nr Ö 93-23

JUSTITIERÅD

Gudmund Toijer, Dag Mattsson och Jonas Malmberg

JUSTITIESEKRETERARE

Mathilda Rydstern

PROTOKOLLFÖRARE

Bibbi Englund Wikström

PARTER

Klagande

1. PETER Stig Gustav Leuhusen, 19630210-4614

Ljungstigen 4 E

302 70 Halmstad

2. SUSANNE Birgitta Liv Elisabeth Leuhusen, 19650201-4621

Grevgatan 3 Lgh 1501

114 53 Stockholm

Ombud för 1-2: Advokaten Andreas Klow och juristen Matilda Nessvi

Flood Herslow Holme Advokatbyrå AB

Skeppsbron 3

211 20 Malmö

Dok.Id 259228

HÖGSTA DOMSTOLEN	Postadress	Telefon 08-561 666 00	Expeditionstid
Riddarhustorget 8	Box 2066	Telefax -	08:00–12:00
	103 12 Stockholm	E-post: hogsta.domstolen@dom.se	13:15–16:00
		www.hogstadamstolen.se	

Motpart

CARL Mauritz Fredriksson Strömfelt, 19620227-0010
Södra Kyrkogatan 22 B Lgh 1101
252 23 Helsingborg

Ombud: Advokaten Andreas Stenkar Karlgren och juristen David Björkenor
Advokatfirman Ives AB
Lilla Strandgatan 19
261 29 Landskrona

SAKEN

Rättgenetisk undersökning av avliden

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Svea hovrätts beslut 2022-12-22 i mål T 4914-22

Målet föredras.

Högsta domstolen meddelar prövningstillstånd.

Bibbi Englund Wikström

Föredraget 2023-04-17

Lämnat för expediering 2023-04-18

Gudmund Toijer

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 08
Rotel 0805

PROTOKOLL
2022-12-05
2022-12-21
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 47
Mål nr T 4914-22

RÄTTEN

Hovrättsråden Mikael Swahn och Robert Green, referent, samt tf. hovrättsassessorn Ilona Net

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Hovrättsfiskalen Frida Österlind

PARTER

Klagande och motpart

Carl Strömfelt, 19620227-0010
Södra Kyrkogatan 22 B
252 23 Helsingborg

Ombud: Advokat Andreas Stenkar Karlgren och jur.kand. David Björkenor
Advokatfirman Ives AB
Lilla Strandgatan 19
261 29 Landskrona

Klagande och motparter

1. Peter Leuhusen, 19630210-4614
Ljungstigen 4 E
302 70 Halmstad

2. Susanne Leuhusen, 19650201-4621
Grevgatan 3 Lgh 1501
114 53 Stockholm

Ombud för 1 och 2: Advokat Andreas Klow och jur.kand. Matilda Nessvi
Flood Herslow Holme Advokatbyrå AB
Skeppsbron 3
211 20 Malmö

Motparter

1. Harald Strömfelt, 19660202-1237
Trastvägen 27 A
181 56 Lidingö

Ombud: Caroline Strömfelt Meschke
Ekbacksvägen 35
183 57 Täby

Dok.Id 1884176

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 670 90 E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		måndag – fredag 09:00–16:30

2. Magnus Strömfelt, 19640729-0235
Odengatan 106 Lgh 1401
113 22 Stockholm

3. Caroline Strömfelt Meschke, 19810808-0022
Ekbacksvägen 35
183 57 Täby

SAKEN

Fastställande och upphävande av faderskap; nu fråga om rättsgenetisk undersökning av avliden

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Stockholms tingsrätts dom 2022-03-25 i mål T 1668-21

Carl Strömfelt har begärt att hovrätten ska förordna om rättsgenetisk undersökning av den avlidne Stig Leuhusen och anfört skäl för sin begäran (hovrättens aktbilaga 30, 38 och 44).

Peter Leuhusen och Susanne Leuhusen har motsatt sig begäran och anfört skäl för sin inställning (hovrättens aktbilaga 36 och 42).

Harald Strömfelt, Magnus Strömfelt och Caroline Strömfelt Meschke har beretts tillfälle att yttra sig, men inte avhörts.

Efter föredragning fattar hovrätten följande

BESLUT (att meddelas 2022-12-22)

Hovrätten beslutar att en rättsgenetisk undersökning ska göras med hjälp av humanbiologisk vävnad från den avlidne Stig Leuhusen, 19291013-0497, enligt 2 § andra stycket lagen (1958:642) om rättsgenetisk undersökning vid utredning av faderskap.

Skälen för beslutet

Av 2 § andra stycket lagen om rättsgenetisk undersökning vid utredning av faderskap framgår att om den man som talan om fastställande av faderskap avser är avliden, får rätten besluta att en rättsgenetisk undersökning ska göras med hjälp av

humanbiologisk vävnad från den avlidne. Ett sådant beslut får meddelas endast om det finns anledning att anta att mannen har haft samlag med modern under den tid då barnet kan ha tillkommit och skälen för åtgärden uppväger det intrång eller men i övrigt som åtgärden innebär i förhållande till den frid som bör tillkomma den avlidne eller för något annat motstående intresse.

Mot bakgrund av vad som framkommit i målet anser hovrätten att det finns anledning att anta att Stig Leuhusen haft samlag med Gunilla Strömfelt under den tid då Carl Strömfelt kan ha tillkommit. En proportionalitetsbedömning ska därefter göras av huruvida skälen för en rättsgenetisk undersökning uppväger det intrång eller men i övrigt som åtgärden innebär.

Hovrätten noterar inledningsvis att det inte framkommit några omständigheter som tyder på att det finns några bevarade blod- eller vävnadsprov från Stig Leuhusen. Ett beslut om rättsgenetisk undersökning medför därför med all största sannolikhet att ett prov behöver tas från hans kvarlevor. Åtgärden får ses som mer ingripande än om det funnits blod- eller vävnadsprov bevarade, vilket ska beaktas vid proportionalitetsbedömningen.

Carl Strömfelt har sökt sitt ursprung under en längre tid, i vart fall sedan år 2008 då han och Harald Strömfelt gjorde ett DNA-test. Han och hans barn har sedan dess genomfört ytterligare DNA-tester i privat regi för att undersöka vem Carl Strömfelts biologiska far är. Carl Strömfelt har även framfört en önskan i tingsrätten om att genomgå en rättsgenetisk undersökning, vilket Peter Leuhusen och Susanne Leuhusen har motsatt sig. Det har inte framkommit annat i målet än att Carl Strömfelt har ett genuint intresse av att få reda på vem hans biologiska far är. Carl Strömfelts intresse av att få information om sin biologiska far är därmed skyddat av rätten till privat- och familjeliv som följer av artikel 8 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (se Europadomstolens avgöranden Jäggi mot Schweiz, no. 58757/00, 13 juli 2006 och Haas mot Nederländerna, no. 36983/97, 13 januari 2004).

Mot det intresset ska vägas Stig Leuhusens rätt till frid och respekten för hans anhöriga. Eftersom Peter Leuhusen och Susanne Leuhusen inte har anfört några religiösa skäl till sin inställning kan den inte ensamt utgöra hinder mot att besluta om en rättsgenetisk undersökning (prop. 2020/21: 176 s. 92). De skäl som de anfört för sin inställning i övrigt bedöms inte heller utgöra hinder mot att fatta ett sådant beslut. Hovrätten anser vidare att Carl Strömfelts konventionsskyddade intresse att få reda på sitt ursprung är så starkt att inte heller Stig Leuhusens rätt till frid överväger det. Mot bakgrund av att Peter Leuhusen och Susanne Leuhusen har motsatt sig att genomgå en rättsgenetisk undersökning finner hovrätten vidare att ingen mindre ingripande åtgärd kan komma i fråga.

Vid en samlad bedömning uppväger skälen för den rättsgenetiska undersökningen det intrång eller men i övrigt som åtgärden innebär i förhållande till Stig Leuhusen och hans anhöriga. Carls Strömfelts begäran ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga A

Överklagande senast 2023-01-19

Frida Österlind

Protokollet uppvisat/

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 1

DOM
2022-03-25
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
T 1668-21

PARTER

Kärande

Carl Strömfelt, 620227-0010
Södra Kyrkogatan 22 B
252 23 Helsingborg

Ombud: Advokaten Andreas Stenkar Karlgren och jur.kand. David Björkenor
c/o Advokatfirman Ives AB
Lilla Strandgatan 19
261 31 Landskrona

Svarande

1. Peter Leuhusen, 19630210-4614
Ljungstigen 4 E
302 70 Halmstad

2. Susanne Leuhusen, 19650201-4621
Grevgatan 3
114 53 Stockholm

Ombud för 1 och 2: Advokaten Ida Järvegren
Flood Herslow Holme Advokatbyrå AB
Skeppsbron 3
211 20 Malmö

3. Harald Strömfelt, 19660202-1237
Trastvägen 27 A
181 56 Lidingö

Ombud: Caroline Strömfelt Meschke
Ekbacksvägen 35
183 57 Täby

4. Magnus Strömfelt, 19640729-0235
Odengatan 106
113 22 Stockholm

5. Caroline Strömfelt Meschke, 19810808-0022
Ekbacksvägen 35
183 57 Täby

Dok.Id 2516276

Postadress
Box 8307
104 20 Stockholm

Besöksadress
Scheelegatan 7

Telefon
08-561 651 40

E-post:
stockholms.tingsratt.avdelning1@dom.se
www.stockholmstingsratt.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

DOMSLUT

1. Tingsrätten ogillar Carl Strömfelts yrkande om upphävande av faderskap.
 2. Tingsrätten ogillar Carl Strömfelts yrkande om fastställande av faderskap.
 3. Carl Strömfelt ska ersätta Peter Leuhusen för rättegångskostnad med 127 362 kr, varav 125 000 kr avser ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för domen till dess betalning sker.
 4. Carl Strömfelt ska ersätta Susanne Leuhusen för rättegångskostnad med 127 362 kr, varav 125 000 kr avser ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för domen till dess betalning sker.
-

BAKGRUND

Carl Strömfelt är son till Gunilla Hermelin och född inom hennes äktenskap med Fredrik Strömfelt. Gunilla Hermelin och Fredrik Strömfelt är numera avlidna. Harald Strömfelt, Caroline Strömfelt Meschke och Magnus Strömfelt är barn till Fredrik Strömfelt.

Stig Leuhusen är avliden. Peter Leuhusen och Susanne Leuhusen är hans barn.

YRKANDEN M.M.

Carl Strömfelt har yrkat att tingsrätten ska förklara att Fredrik Strömfelt, 320302-6913, inte är far till honom. Carl Strömfelt har också yrkat att tingsrätten ska förklara att Stig Leuhusen, 291013-0497, är far till honom.

Harald Strömfelt och Caroline Strömfelt Meschke har medgett yrkandet om att Fredrik Strömfelt inte är far till Carl Strömfelt.

Magnus Strömfelt har varken kunnat medge eller bestrida yrkandet om att Fredrik Strömfelt inte är far till Carl Strömfelt.

Peter Leuhusen och Susanne Leuhusen har bestritt yrkandet om att Stig Leuhusen är far till Carl Strömfelt.

Carl Strömfelt, Peter Leuhusen och Susanne Leuhusen har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader.

UTREDNINGEN

Carl Strömfelt har hörts under sanningsförsäkran. På hans begäran har vittnesförhör ägt rum med Nennah Strömfelt, Gus Strömfelt, Ted Strömfelt och Peter Sjölund.

På Peter Leuhusens och Susanne Leuhusens begäran har vittnesförhör ägt rum med Andreas Tillmar.

Carl Strömfelt, Peter Leuhusen och Susanne Leuhusen har lagt fram skriftlig bevisning.

DOMSKÄL

Rättsliga utgångspunkter

Av 1 kap. 2 § första stycket föräldrabalken följer, såvitt nu är av intresse, att rätten ska förklara att mannen i äktenskapet inte är far till barnet, om det är utrett att modern har haft samlag med någon annan än mannen under den tid då barnet kan ha tillkommit och det med hänsyn till samtliga omständigheter är sannolikt att barnet har tillkommit genom samlaget, eller det på grund av barnets arvsanlag eller någon annan särskild omständighet kan hållas för visst att mannen inte är barnets far.

I 1 kap. 5 § föräldrabalken, i den äldre lydelse som nu är tillämplig, anges att när faderskap ska fastställas genom dom, ska rätten förklara en man vara fader, om det är utrett att han har haft samlag med barnets moder under tid då barnet kan vara avlat och det med hänsyn till samtliga omständigheter är sannolikt att barnet har avlats av honom.

Enligt rättspraxis kan ett faderskap även fastställas om käranden kan styrka faderskapet genom genetisk utredning (se till exempel NJA 1998 s 184).

Tingsrättens bedömning

Carl Strömfelt har uppgett att han har tagit del av dagboksteckningar som hans mor gjort vilka talar för att hon och Stig Leuhusen hade samlag med varandra vid den tid då Carl Strömfelt blev till. Carl Strömfelt har också berättat att han utseendemässigt är

mycket olik sina syskon och att Fredrik Strömfelt en gång frågade honom om han hade trott att han inte var Fredrik Strömfelts son. Carl Strömfelt har också uppgett att han och hans bror Harald Strömfelt under 2008 tog ett så kallat pappatest vilket bekräftade att Fredrik Strömfelt inte var hans far, och att Fredrik Strömfelt i samband med detta sa att han alltid hade frågat sig hur han kunde vara Carl Strömfelts far.

Tingsrätten konstaterar att varken de åberopade dagboksanteckningarna eller Carl Strömfelts uppgifter styrker att det förekommit samlag mellan Carl Strömfelts mor och Stig Leuhusen vid den tidpunkt Carl Strömfelt kan ha tillkommit. Vad gäller resultatet av det så kallade pappatestet går det inte att utifrån den åberopade handlingen bedöma i vad mån testet är tillförlitligt. Den nu nämnda utredningen visar alltså inte att Fredrik Strömfelt inte skulle vara far till Carl Strömfelt.

Carl Strömfelt har även lagt fram utredning rörande DNA-prov som gjorts hos företaget MyHeritage. Carl Strömfelt och hans barn Nennah Strömfelt, Gus Strömfelt samt Ted Strömfelt har i tingsrätten berättat att de lämnat DNA-prov till MyHeritage. DNA-släktsforskaren Peter Sjölund har analyserat testresultaten och bedömt att det inte finns någon annan man än Stig Leuhusen som biologiskt kan vara far till Carl Strömfelt, med reservation för att det hade kunnat vara en helbror till Stig Leuhusen. Enligt Peter Sjölund skulle denne då även vara far till Peter Leuhusen.

Peter Sjölund har anfört att den DNA-analys som används av MyHeritage med hög säkerhet kan identifiera nära släktskap och i kombination med kartläggning av kända släktskap kan komma till en säker slutsats om ett okänt släktskap. Han har också framhållit att de DNA-laboratorier som företaget använder har den högsta nivån av ackreditering i USA för den typen av laboratorier.

Andreas Tillmar, docent i rättsgenetik vid Rättsmedicinalverket (RMV), har anfört att de förfaranden, DNA-metoder, kontroller och resultatvärderingar som används vid RMV är framtagna, anpassade och kvalitetssäkrade för att analysresultatet och utlåtanden ska vara av tillräckligt hög kvalitet för att rättssäkert ligga till grund för beslut i

domstol. Han har beträffande MyHeritage användarvillkor bl.a. framhållit att företaget inte ger några garantier beträffande DNA-resultaten och DNA-rapporter, eller deras riktighet, tillförlitlighet, fullständighet eller kvalitet.

Andreas Tillmar har också konstaterat att de prover som analyseras av RMV, till skillnad från de som analyseras av MyHeritage, är tagna med övervakning av en opartisk tjänsteman för säkerställande av identiteten på de som lämnar prov.

Andreas Tillmar har även påpekat att det vid RMV görs en kvantitativ resultatutvärdering utifrån vetenskapligt framtagna och beprövade metoder som baseras på de rekommendationer och riktlinjer som finns inom det rättsgenetiska ämnesområdet, medan Myheritage normalt inte ger något specifikt utlåtande, vilket gör att tolkningar och resultatutvärderingar behöver göras externt. Han har också noterat att statistik som Peter Sjölund har använt i sin utredning ännu inte är vetenskapligt behandlad, vilket ökar osäkerheten kring tillförlitligheten och generaliserbarheten för den data som finns.

Tingsrätten ifrågasätter inte Peter Sjölungs expertis inom DNA-släktforskning och konstaterar att de slutsatser han dragit utifrån befintliga underlag framstår som väl underbyggda. Vidare betvivlar domstolen inte att Carl Strömfelt och hans barn samt släktingar till Stig Leuhusen har lämnat DNA-prover till MyHeritage. Ytterst blir då frågan om den metod, de DNA-tester och de resultat som ligger till grund för Fredrik Sjölungs slutsatser, kan anses uppfylla de höga krav på tillförlitlighet som bör ställas på utredningen i ett mål om fastställande av faderskap. Enligt tingsrätten går det inte utifrån vad som framkommit i målet slå fast att så är fallet. Detta leder till att Carl Strömfelts yrkanden inte kan bifallas.

Rättegångskostnader

Tingsrätten anser att det inte finns skäl att avvika från huvudregeln i 18 kap. rättegångsbalken enligt vilken den part som förlorar målet ska ersätta motpartens rättegångskostnader.

Peter Leuhusen och Susanne Leuhusen har var och en begärt ersättning för ombudsarvode med 249 150 kr. En sådan kostnad har inte varit skäligen påkallad för att tillvarata deras rätt i målet. Med hänsyn till målets art och omfattning får de anses skäligen tillgodosedda med 125 000 kr vardera. Deras anspråk i övrigt finns inget att invända mot.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-02)

Överklagande ges in till tingsrätten, med hänsyn till mellankommande helgdagar, senast den 19 april 2022 och ställs till Svea hovrätt. Prövningstillstånd krävs.

Carl Winnberg

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, tingsrätt

TR-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandet har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.